

FACTSHEET VOOR PREVENTIEWERKERS & PROFESSIONELEN

© september 2011

ALCOHOL- EN DRUGGEBRUIK IN HET UITGAANSCIRCUIT: FEITEN, CIJFERS EN TRENDS

In deze factsheet vindt u informatie over alcohol- en druggebruik in het Vlaamse uitgaansleven. We bekijken het gebruik van genotsmiddelen in uitgaanssettings hier met een genuanceerde blik. De volgende onderwerpen komen daarbij aan bod:

- uitgaan en middelengebruik;
- muziek en drugs;
- uitgaanspatronen;
- feiten en trends over alcohol in het uitgaansleven;
- feiten en trends over illegale drugs in het uitgaansleven;
- zuiverheid van illegale drugs;
- gezondheidsmaatregelen die uitgaanders nemen.

Deze factsheet is gebaseerd op de gegevens van het VAD-uitgaansonderzoek. Tussen 2003 en 2009 werden telkens op zeven verschillende locaties in het uitgaansleven een zevenhonderdtal uitgaanders bevraagd over hun alcohol- en druggebruik.

Uitgaan en middelengebruik

Alcohol en andere drugs zijn niet meer weg te denken uit het uitgaansleven. Wanneer jonge mensen uitgaan, willen ze er ten volle van genieten. Voor een deel van de gebruikers maakt alcohol- en druggebruik deel uit van hun vrije tijd waarin ze eens goed willen feesten en plezier maken.

Alcohol is partydrug nummer één. Bijna iedereen die uitgaat, drinkt wel eens en de meerderheid drinkt zelfs wekelijks. Ongeveer de helft gebruikt al eens illegale drugs. Cannabis, xtc en cocaïne worden het meest gebruikt in het uitgaansleven al dan niet in combinatie met alcohol. Cocainegebruikers combineren alcohol en coke relatief vaak. Jonge uitgaanders drinken ook steeds vaker eerst thuis of bij vrienden 'in' voor ze uitgaan, meestal om de kosten te drukken en al in de stemming te komen.

Wist u dat... het laatstejaarsdruggebruik in het uitgaansleven tussen 2003 en 2009 lichtjes is gedaald?

Wist u dat... cocaïne in het uitgaansleven inmiddels meer gebruikt wordt dan xtc? (Dit heeft vooral te maken met de sterke daling van het gebruik van xtc.)

Wist u dat... drie op vier gebruikers van illegale drugs, die combineren met alcohol?

Wist u dat... 64% van de uitgaanders wekelijks alcohol drinkt?

Wist u dat... meer mannen dan vrouwen drugs gebruiken en dit ook frequenter doen?

Muziek en drugs

Evoluties in de muziek gingen in het verleden vaak gepaard met het gebruik van bepaalde drugs. Vandaag ligt de focus op elektronische muziek en de schijnbaar daarbij horende partydrugs zoals xtc, cocaïne en speed. Uit het VAD-uitgaansonderzoek blijkt dat er in de dance scene (dance events en discotheken) meer uitgaanders illegale drugs gebruiken dan in andere scenes, zoals rockfestivals. Hoewel er anno 2011 minder sprake is van subculturen dan vroeger, zijn er twee subscenes binnen de dance scene die in het oog springen qua excessief druggebruik: de goa-scene en de hard-dance scene. In deze twee groepen ligt het illegaledruggebruik hoger dan in andere, meer mainstream, dance scenes.

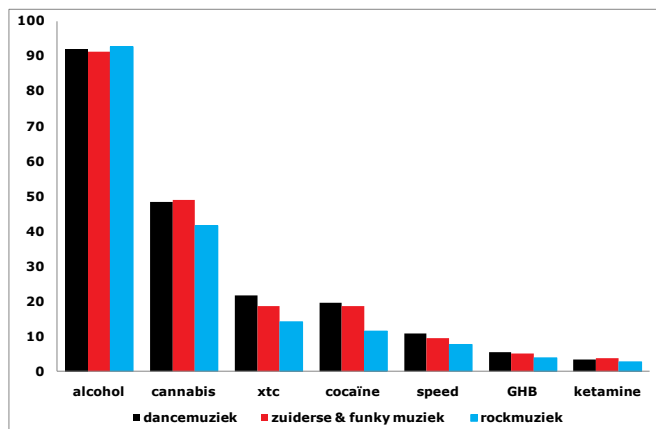
Het is niet duidelijk of bepaalde drugs mensen aanzet om bepaalde muziek te beluisteren óf dat er bepaalde muziekstijlen zijn die druggebruik stimuleren. Het gebruik van drugs behoort tot een specifieke lifestyle die onder partydruggebruikers impliceert dat ze naar discotheken gaan, clubs bezoeken en naar (outdoor) dance events gaan.

Uit het uitgaansonderzoek van 2009 bleek rock (52%) het vaakst gekozen als favoriete muziekstijl, gevolgd door electro (50%) en techno (43%). Wanneer we de muziekgenres clusteren onder de termen dance muziek (78%), rockmuziek (69%) en zuiderse en funky muziek (61%) dan merken we dat de meerderheid van de respondenten een voorkeur heeft voor dance muziek.

FACTSHEET VOOR PREVENTIEWERKERS & PROFESSIONELEN

In onderstaande grafiek geven we de cijfers weer over druggebruik gelinkt aan muziekvoorkeur.

Grafiek 1: percentage laatstejaarsgebruik per muziekgenre (%)

Bron: VAD-uitgaansonderzoek, 2010

Uitgaanspatronen

Voor de periode van de maand voor de bevraging, geven respondenten dit aan:

- Meer dan negen op tien uitgaanders (92%) ging op café en dat gemiddeld acht keer.
- Meer dan de helft (58%) bezocht een festival, fuif of discotheek.
- 6% van de uitgaanders is naar een goafeestje geweest.
- 21% van de bevragede uitgaanders bezocht een jeugdhuus.

Feiten en trends over alcohol in het uitgaansleven

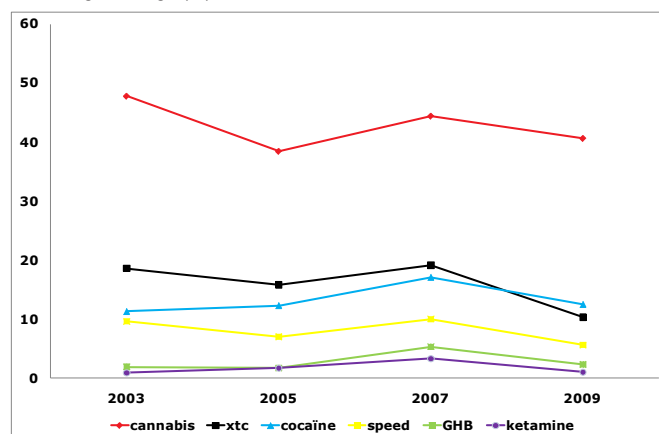
- Alcohol is en blijft de belangrijkste uitgaansdrug. Van de uitgaanders heeft 92% in het voorbije jaar alcohol gedronken en meer dan zes op tien drinkt wekelijks.
- Er wordt voornamelijk gedronken tijdens het uitgaan maar bijna de helft van de uitgaanders drinkt ook voor hij uitgaat. Meestal om budgettaire redenen of om al in de stemming te komen.
- Ruim zeven op tien studenten, in de uitgaanspopulatie, deden minstens één keer aan bingedrinken in het afgelopen jaar. Bij één derde vindt bingedrinken zelfs minstens één keer per maand plaats.
- Evenveel mannen als vrouwen drinken in het uitgaansleven, maar mannen drinken regelmatig.
- Als zich problemen voordoen tijdens het uitgaan, heeft dit vaak te maken met te veel alcohol. Het gaat dan over gezondheidsproblemen, maar ook over problemen in het verkeer en agressie.
- Uit deze trends blijkt dat een doordacht barbeleid noodzakelijk is als je als organisator problemen wil voorkomen.

Feiten en trends over illegale drugs in het uitgaansleven

- Één op twee uitgaanders heeft in het voorbije jaar een illegale drug gebruikt. Het gaat dan voornamelijk over cannabis.
- Werkenden gebruiken meer illegale drugs dan studenten. Hetzelfde geldt voor mannen in vergelijking met vrouwen. Uitgaanders met homoseksuele ervaringen gebruiken meer dan uitgaanders met heteroseksuele ervaringen.
- Illegale drugs gebruiken de respondenten vooral tijdens het uitgaan en in groep.

- Gebruikers kopen hun middelen voornamelijk bij vrienden of in coffeeeshops.
- Hoewel de media en de publieke opinie uitgaan vaak linken aan xtc-gebruik, blijkt dat slechts een minderheid van de uitgaanders xtc gebruikt. Cannabis is de meest gebruikte drug bij uitgaanders. 41% van de uitgaanders heeft in het voorbije jaar cannabis gebruikt, waarvan 7% dagelijks.

Grafiek 2: vergelijking tussen 2003, 2005, 2007 en 2009: laatstejaarsgebruik illegale drugs (%)

Bron: VAD-uitgaansonderzoek, 2010

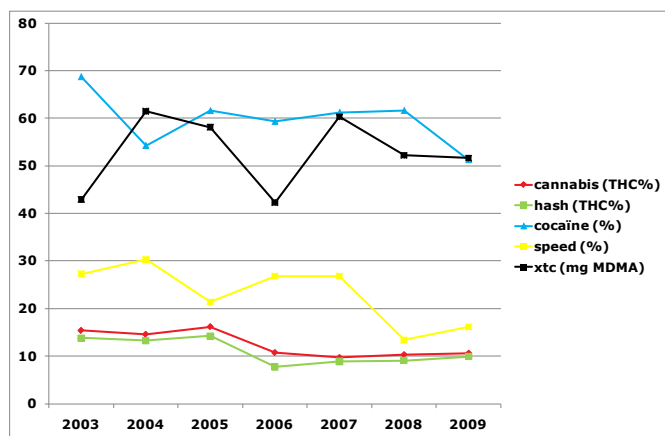
- Het cocaïnegebruik bij uitgaanders is de voorbije jaren relatief stabiel gebleven. Het 'sexy imago' en de perceptie van de gebruiker dat je alles onder controle blijft hebben, draagt bij tot de populariteit van deze drug. Momenteel is cocaïne na cannabis de meest gebruikte illegale drug in het uitgaansleven, hoewel het nog steeds gaat over een kleine minderheid van gebruikers.
- GHB en ketamine worden door een heel kleine groep gebruikt, maar we zien wel een lichte stijging van het gebruik over de jaren heen. GHB is een vrij gevaarlijke drug vermits een milliliter het verschil kan maken tussen het beoogde effect en fout gaan. Bovendien kan GHB in combinatie met alcohol een dodelijke cocktail zijn.
- Acht op tien gebruikers combineert wel eens alcohol met een illegale drug en de helft combineert soms verschillende illegale drugs. De meest gebruikte combinaties zijn alcohol met cannabis, xtc of cocaïne.

Zuiverheid van illegale drugs

Over de zuiverheid van drugs hoor je de wildste verhalen. Poeders zoals speed en cocaïne zouden versneden worden met waspoeder, gemalen glas, talkpoeder en andere rotzooi. Xtc-tabletten zouden rattenvergift of andere gevaarlijke onzuiverheden bevatten. Labo-analyses tonen aan dat eerder zelden écht gevaarlijke stoffen teruggevonden worden in illegaledrugstalen. Maar het is wel zo dat de zuiverheid van drugs sterk schommelt. Meestal bevatten deze genotsmiddelen heel wat minder actieve stoffen dan de gebruiker verwacht. Soms is het omgekeerde waar, wat kan leiden tot een overdosis.

FACTSHEET VOOR PREVENTIEWERKERS & PROFESSIONELEN

Grafiek 3: gemiddelde zuiverheid van illegale drugs in België

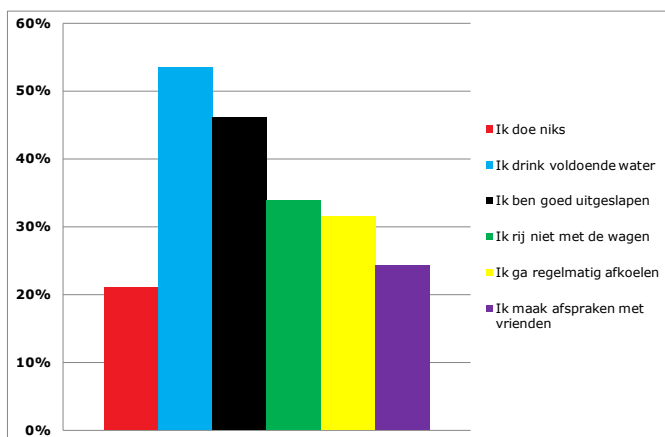
Bron: WIV, 2010

Gezondheidsmaatregelen die uitgaanders nemen

Iedereen die uitgaat kan met uitgaansrisico's geconfronteerd worden die tot gezondheidsproblemen kunnen leiden. In hoeverre zijn de respondenten zich bewust van die risico's? Of van de risico's van druggebruik op zich en van de combinatie drugs en uitgaan en hoe anticiperen ze hierop?

Eén vijfde van alle respondenten geeft aan niets te doen om gezondheidsproblemen te voorkomen. Wie wel voorkomende maatregelen neemt, doet dat meestal door voldoende water te drinken en goed uitgeslapen te zijn. Telkens ongeveer een derde van de respondenten probeert problemen te voorkomen door niet zelf met de wagen te rijden en door regelmatig af te koelen. Een kwart maakt afspraken met vrienden.

Grafiek 4: aandeel respondenten dat gezondheidsmaatregelen neemt (%)

Bron: VAD-uitgaansonderzoek, 2010

Meer info over cijfers en trends in het uitgaansleven?

www.vad.be/media/474471/pw_trendonderzoek_09.pdf

Meer publicaties over uitgaan, vindt u op

www.vad.be/sectoren/uitgaan/materiaal.aspx

Enkele voorbeelden:

- dossier veilig feesten;
- Partywise feestwijzer;
- Partywise uitgaansonderzoeken;
- andere factsheets.

Handige linken:

- www.vad.be
- www.druglijjn.be
- www.breakline.be
- www.vitalsounds.be

Colofon

Auteur: Jochen Schrooten, stafmedewerker VAD

Lay-out concept: www.watf.be

V.U.: F. Mathtys, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

© september 2011

VAD, Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw

Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel

T 02 423 03 33 | F 02 423 03 34 | vad@vad.be | www.vad.be

Meer weten?

Over deze factsheet of over het Partywise-preventieconcept? Surf naar www.vad.be/sectoren/uitgaan/in-de-kijker.aspx of neem contact op met Jochen.Schrooten@vad.be (02 423 03 54).

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, zonder voorafgaande toestemming van VAD.

